

10 גיליון
אלול ה'תשפ"ב
ספטמבר 2022

כתב עת בעקבות דמויות המקרא

אחרונה נרדמה

השבת

אשר גל
דינה דלבר
רועי ויינברג
רחלי ווקס
חגית כרמל
אבי לוי
תות הרמס סאטורי
מולי פלג
אסתר קאפח
חן קפלן

דבר העורכים

ספר איוב מספר לנו על התערבות בין אלוהים ובין אחד מבני האלוהים, הלא הוא השטן:

וַיְהִי הַיּוֹם—וַיִּבְּאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים, לְהִתְיַצֵּב עַל יְהוָה; וַיִּבּוֹא גַם הַשָּׁטָן, בְּתוֹכָם.
ז וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל הַשָּׁטָן, מֵאֵין תָּבֹא; וַיַּעַן הַשָּׁטָן אֶת יְהוָה, וַיֹּאמֶר, מִשּׁוּט בָּאָרֶץ, וּמִהֲתֵלֵךְ בָּהּ.
ח וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל הַשָּׁטָן, הֲשִׁמָּת לְבָדָּךְ עַל עַבְדֵי אִיּוֹב: כִּי אֵין כָּמֹהוּ בָּאָרֶץ, אִישׁ תָּם וְיָשָׁר יֵרָא אֱלֹהִים וְסָר מִרָע. ט וַיַּעַן הַשָּׁטָן אֶת יְהוָה, וַיֹּאמֶר: הֲחֲנֹם, יֵרָא אִיּוֹב אֱלֹהִים. י הֲלֹא אֵת (אֲתָה) שָׂכַף בַּעַדוֹ וּבַעַד צִיתוֹ, וּבַעַד כָּל אֲשֶׁר לוֹ—מִסָּבִיב: מַעֲשֵׂה יָדָיו צִרְכָּתָּהּ, וּמִקְנֵהוּ פָּרָץ בָּאָרֶץ. יא וְאוֹלָם שָׁלַח נָח יָדָהּ, וַגֵּעַ בְּכָל אֲשֶׁר לוֹ—אֵם לֹא עַל פָּנֶיךָ, יִצְרָכָךְ. יב וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל הַשָּׁטָן, הִנֵּה כָּל אֲשֶׁר לוֹ בְּיָדְךָ—רַק יֵאלֹו, אֵל תִּשְׁלַח יָדְךָ;

מיהו אותו שטן, ומה תפקידו?
במקרא מופיע השטן במקומות שונים כמכשול וכאויב.

”וַיִּתְיַצֵּב מִלְּאֲךָ יְהוָה בְּדֶרֶךְ לָשָׁטָן לוֹ ” במדבר כ”ב, כ”ב

ובספר שמואל א ”וְלֹא יִהְיֶה לָנוּ לָשָׁטָן בְּמִלְחָמָה” כט, ד

יש הטוענים שאין הכוונה בשטן לדמות ספציפית, אלא לתפקיד בעיקר זה של קטרוג ומכשול, שבא לידי ביטוי בדמויות שונות.
בספר איוב, מופיע השטן כמלאך המאתגר את אלוהים.
ובבבא בתרא, אנחנו קוראים שהשטן ”הוא יצר הרע, הוא מלאך המוות” .

הגיליון שלנו הפעם מוקדש לדמותו של השטן, ריבוי פניו, יחסו עם אלוהים, עם בני האלוהים האחרים ובקשר שלו לאיוב ובכלל.

קריאה מהנה,
עדנה אפק ואלירן דיין

שימו לב:

הניקוד והגהת היצירות באחריות הכותבים בלבד.
כתב העת לא אחראי על טעויות תחביר, ניקוד והגהה העלולות להופיע ביצירות המפורסמות בגיליונות.

בעצם שליחת היצירות מצהירים הכותבים שזכויות היוצרים של היצירות שייכות להם.
העבודה בכתב העת מתבצעת בהתנדבות מלאה וללא תמורה, אי לכך אין לצפות לתגמול כספי כלשהו על פרסום יצירות, לרבות לא לתגמולים כלשהם; בשליחת יצירה לפרסום מאשר היוצר את אפשרות פרסומה בגיליון כתב העת ולא יהיו ליוצר השגות או טענות באשר לפרסום או לאי פרסום יצירתו.

כתב עת בעקבות דמויות המקרא

אחרים
נרועה

לוֹ הָיָה אֶחָד מוֹלִי פֶּלֶג

לוֹ הָיָה אֶחָד
שֶׁהָיָה כּוֹתֵב שִׁירִים
בְּקֶרֶב הַהוֹנִים,

וְלוֹ הָיָה אֶחָד
שֶׁהָיָה סֶרֶבן מִצָּפוֹן
בֵּין קִלְגָּסִי סִפְרָטָה,

וְלוֹ הָיָה אֶחָד
אֲשֶׁמִּדְּאִי, בֵּין הַהוֹלָכִים
כְּצֹאן לְטֶבַח,

הוּא הָיָה זֶה
שֶׁהָיָה מְצִיל אֶת כָּלֶם
מֵאֵלֶּה שְׁאֻמוֹרִים לְדַעַת.

אָךְ הֵם אֵינָם יוֹדְעִים דָּבָר,
מִלְבַּד כַּחַשׁ נִפְשׁוֹתֵינוּ.

כתב עת בעקבות דמויות המקרא

אֶחָד־
נִרְוָצָה

הוא פגש בש"ט חן קפלן

הוא נסע בנגמ"ש תחת הרקיע,
ובבטן נדדך עוד קליע,
לאורה של הדבה הגדולה,
בארץ, ארץ, ארץ אבודה.

הוא התעטף בגבורת המדים,
והתכוון לתמונה לפני הפעלה,
שם בין אוהלי החילים,
במצב המבדד של הרצועה.

הוא פגש בשטן בין המצבים,
בליל קרב, לעיני המחלצים,
כשמטען התפוצץ על השירה,
כשאזעקות נשמעו ברחבי העירה.

הוא נסע בנגמ"ש אל הרקיע,
בבטן נטולת קליע,
כשדם צבע את מדי הצבא,
בארץ, ארץ, ארץ אבודה.

כתב עת בעקבות דמויות ומקרא

אחרים
נרצח

הש"ס שבתוכנו

רועי ויינברג

"אתה השטן אבא, אתה השטן". הילד שלי בוכה וצועק על הרצפה של טויס אר אס בקומה השנייה של קניון מודיעין. כל הורה אחר היה מובך, אבל אני כבר התרגלתי.

"תקנה לי, תקנה לי, תקנה לי". הוא רוקע ברגליים, צורח רצף לא ברור של הברות ויוצאת לו קצת נזלת מהאף. בכיף הייתי קונה לו, אם הייתי יכול, אבל אין להם את הדגם הספציפי הזה בחנות.

אני לא אוהב להגיד לו "לא". כשהתגרשתי מסמדר היא אמרה לי שאני מרצה אנשים יותר מדי, אבל היא לא מרוצה ועזבה. אז עד שיש לי ולאביב זמן משותף ביחד, אני אתן לו מה שהוא רוצה. מגיע לו לחייך, גם אם הוא חושב שאני השטן.

אבל יש בחנות רק את הפאוור ריינג'ר האדום והוא רוצה את הירוק ספציפית. "אני אקנה לך את האדום חמוד ונחזור לפה שבוע הבא בשביל הירוק, בסדר?", אני שואל אותו. "לא אבא, אני רוצה את הירוק. הירוק הירוק הירוק היר-אהההההה". זה קצת מביך, גם בפעם האלף שהוא עושה את זה, אבל יהיה בסדר. עוד מעט הוא יתאושש ונלך לאכול גלידה ביחד.

"אני לא מאמין. את השטן". זאת תגובה קצת קיצונית של יוגב, אבל בכנות אני לא יודעת למה הוא ציפה. הוא שאל אותי מה הדבר הכי גרוע שעשיתי בחיים שלי, וכמו מטומטמת החלטתי לספר לו את האמת.

כמה שבועות לפני שהתחלנו לצאת הייתי תקועה בפקק. הייתה לי פגישה חשובה מאוד במשרד, אבל מישהו עמד על מרפסת בקומה השמינית ואיים לקפוץ. היו כמה ניידות למטה ופסיכולוגית משטרתית עם מגפון שניסתה להרגיע אותו.

"יש פוטנציאל לחיים האלה. אתה לא רוצה שהחיים שלך יגמרו, אתה רוצה שהחיים שלך במצבם הנוכחי ישתנו. רד, נעזור לך לחייך שוב", אמרתי. "ניסיתי הכל. זה לא יעבוד. גם כל הציפרלקס בעולם לא יציל אותי", צעק הבחור מהמרפסת.

כתב עת בעקבות דמויות המקרא

אחריו
נרצח

הם המשיכו ככה כמה דקות ארוכות, ארוכות מדי. היא צעקתי משהו על זה שאפשר לשנות את החיים ושצריך יותר שרירים בשביל לזעוף מאשר לחייך, הוא מיואש לגמרי. זה הרגיש כמו נצח, והתחלתי לקבל הודעות זועמות מהבוס על זה שאני מאחרת לו עוד פעם, ושאם אמשיך ככה לא תהיה עוד פעם.

אז החלטתי לצעוק לו בעצמי. "אני לא יודעת אם שווה לחיות או לא, אבל אם אתה רוצה למות תעשה את זה בדרך פחות אנוכית. רד מהמרפסת ותקח מנת יתר או משהו, גם לא יכאב וגם אתה לא תבזבז לי ולכולם פה את הזמן".

ואז הוא קפץ. יוגב לא הזדעזע יותר מדי, הוא פשוט בהה בי ושאל מה עשיתי אחרי זה.

"הסתכלתי עליו על הרצפה", אמרתי. "וקלטתי מאיפה הוא מוכר לי. היה לנו מאץ' בטינדר פעם. בשלב הזה חזרתי לאוטו ונסעתי הלאה". יוגב לא הסכים לישון איתי באותה המיטה מאז.

"אתה השטן, תעשה משהו". הוא קצת לחוץ, אבל אני יכול להבין אותו. אנחנו יושבים אצלי במשרד, יומיים לפני הביקורת הרבעונית של האנשים מלמעלה, ולא התעסקתי בניירת בחודשים האחרונים. מספיק מגעיל פה בגיהנום גם ככה.

אחרי כמה רגעים של שתיקה ארוכה אמרתי לו את התשובה הקבועה שלי לפני כל ביקורת. "למה? תראה איזה יופי הם מסתדרים בעצמם".

כתב עת בעקבות דמויות המקרא

אחרים נרוצה

שֵׁטֶן בָּאֵשׁ וּבַמַּיִם דִּינָה דִלְבֹר

השטן רוכב על אופנים,
מבטו שלוח לשמים.
לפתע הוא מבחין באחותו.
צועדת היא בלאט לעמתו.
אז הוא מסיט את מבטו.

השטן צועד לאטו בשדרה,
מבטו ממקד וחדור מטרה.
בידו אווז הוא בילדו הקט,
בידו השניה אווזת הבת,
ושלשתם עולים באש
אל השמים.

השטן בוער באש הגיהנום,
באחותו חפץ הוא שוב ושוב לנקום.
ולא יועילו כל דברי הכבושין
ואזהרות על מדה של עונשין.
מדרך הוא לא יסוג,
ועל עמדו סובב הוא כמחוג.

השטן ואשתו צועדים יד ביד,
בדרך העפר יורדים הם בלאט,
יורדים לים טובלים במים,
וכשאוחזת היא אותו בשתי ידיים
טובעים שניהם במי המדמנה,
ואז בלהט זועקים
לחסד השכינה

כתב עת בעקבות דמויות המקרא

אחרים
נרצח

שִׁיר אֶהְבָּה קִשָּׁה תּוֹת הַרְמֶס סאטורי

שִׁיר אֶהְבָּה קִשָּׁה חֲמָה
לְאֶרֶץ חֲמָה וְצִבְאוֹת
אֶרֶץ פְּרוּסָה: מוֹלֶדֶת זְכוֹרֹן שֶׁהִשְׁכַּח
כִּמּוֹ לֹא פָרַסָם הַדָּבָר בַּתֵּנִי"ךְ
מֵעוֹלָם וְלֹא הִזְכֵּרוּ דְּבָרוֹת אֵל צִבְאוֹת

זְכוֹר לַחֲרָבִן שְׂכָאן.
בְּשִׁמֵי חָם יוֹנִי-אוֹגוֹסֵט
מְלַבְּלִים עֲבִים תְּפוּחִים: פְּרִי
הַטִּיס. רֶק מְשׁוֹרֵרִי חֲנָם

אֲדָמִים יוֹרְדִים. עַל הָאֶרֶץ נָעוּל סָגוֹר הַגֵּן
הַחֲרָב וּבִשְׁעָר: שׁוֹחֵק: נָצַב עִם חֲרָבוֹ:
הַשֵּׁטָן.

כתב עת בעקבות דמויות המקרא

אחריק
נרועה

בש"קט המדומה בו אנו חיים אבי לוי

קירות מעמידים פנים,
כאלו שלא תבוא רעידה.
דלתות מפנות גב,
כאלו שלא תבוא נקישה.
חלונות עוצמים עינים,
כאלו שלא תבוא חשכה.
מרצפות חולצות נעלים,
כאלו שלא תבוא נטישה.

בשקט המדמה שבו אנו חיים,
המות לא שומר נגיעה.

כתב עת בעקבות דמויות המקרא

אחריו
נרצח

עוֹד יָהּ מְדַבֵּר חגית כרמל

מְשׁוּטֵט הַשָּׁטָן בֵּין אֶרְצוֹת
כְּשׁוֹטֵר חֶרֶשׁ תֵּר אַחֵר טוֹב.
בְּאֶרֶץ עוֹץ
הוּא מוֹצֵא אִיּוֹב
צִדִּיק וְסָר מֵרַע.

מִגִּיעַ שָׁטָן לִפְנֵי מֶלֶךְ עֲלִיוֹן
עִם שְׂאֵר מַלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת,
כְּנַחֵשׁ בְּגֵן עֵדֶן
מִפְתָּה אֶת הָאֵל
לֶאֱכֹל פְּרִי אֶסּוּר.

שָׁטָן מוֹבִילוֹ בְּלִשׁוֹנוֹ,
"שְׁלַח נָא יָדְךָ וְגַע".
אֶךְ הָאֵל מְבַקֵּשׁ עוֹד דָּבָר אַחֲרוֹן:
"הִנֵּה כָּל אֲשֶׁר לוֹ כָּאֵן בְּיָדְךָ
רַק אֵלֶיּוֹ אֵל תִּשְׁלַח אֶת יָדְךָ".

וְלֹקֶחַ שָׁטָן
וְלֹקֶחַ
לֹקֶחַ
בָּנִים
בָּנוֹת
רְכוּשׁ וּמִקְנֶה

וּכְשֶׁחֹשֵׁב הָאֵל
שֶׁמִּגִּיעַ אִיּוֹב
לְקוֹץ בְּחַיֵּיו
בְּבוֹר תַּחְתִּיּוֹת,
בְּעוֹדוֹ מְדַבֵּר
עַל נָתַן וְלִקְחָהּ,
שָׁטָן מִגִּיעַ שׁוֹב.

כתב עת בעקבות דמויות המקרא

אחריו
נרדמה

הַשֵּׁטֶץ קוֹפֵץ אשר גל

תוֹךְ שֶׁהוּא רוֹקֵד
מִשְׁמָחָה.
לִרְקֹד זֶה אֶצְלוֹ בְּדָם.
מִמֶּנּוּ לְמַדּוּ חֲסִידֵי
לִקְפֹץ. לוֹמֵר
מִצְוֵה גְדוּלָּה
לִרְקֹד עִם סְכִינִים
לַעֲרֹךְ כּוֹפְרִים בְּעֶקֶר
בְּאוֹר חֶמֶה יוֹקֵד.

כתב עת בעקבות דמויות המקרא

אֶחָד־רֵיקָה
נִרְוָצָה

עֵינֵי שֵׁטֶן אסתר קאפח

עֵין פֹּה עֵין שָׁם, הַמּוֹן עֵינַיִם מְשׁוּמָּקוֹם
לְמִטָּה עֵין שְׁחוּרָה וּמְלַמַּעְלָה עֵין רָעָה
עֵין עֹקֶבֶת מִיָּמִין וְעֵין רוֹדֶפֶת מִשְׁמָאל
מוֹלִי זֹוג עֵינַיִם רְכוּת כְּעוֹרוֹת וּמְאַיְמוֹת
כָּל כָּךְ הִרְבָּה עֵינַיִם וְכָלן פּוֹזְלוֹת לְהִרְע
כָּאֵלוֹ הַשָּׁטָן הַתִּנְחַל בְּרִשְׁעוֹת בְּאִישׁוֹן
מְאִים לְהִנָּחִית מִכָּה וְחִבּוּרָה וּפִגַּע רָע.
הַצִּילוּ! יִגְעַר אֱלֹהִים בָּכֶם עֵינֵי הַשָּׁטָן,
שְׁתַּמִּי עֵין, לִכּוֹ לְאֶלֶף עֲזָאזֵל לְמַדְבָּר!

מֵרוֹם הַר הַמּוֹר פָּקַחְתִּי עֵינֵי לְטָהָר.

כתב עת בעקבות דמויות המקרא

אֶחָד־רֵיק
נִרְוָצָה

כשנכנסתי לחדרו, יובל שכב במיטתו, עטוף בשמיכה כמו צב בשריונו.
עיניו לא זעו מן הקיר. שום ירח לא נשקף מן החלון.
התיישבתי לצד אחי הקטן, על השטיח השחור.
קולו היה צרוד וחלש. "איה, הוא פה. השטן".

לקחתי נשימה עמוקה. הנחתי את ידי על כתפו הנערית.
"איך הקרניים נראות היום?"
"חומות. מעוקלות. חדות במיוחד".
"והפנים?"

"עיניים שהאפלה בוערת בהן. שיניים חדות כמו סכינים. עור בצבע
הייסורים".
"אני איתך".

"הוא אומר שהוא יכאיב לי. שהוא ייקח לנו את הבית ואת כל הדברים
שלנו. שהוא יהרוג את כולנו". ידו תפסה בשרוול הפיג'מה שלי בחוזקה.
יישרתי את שמיכתו בידי השנייה. "הוא לא יעשה את זה. הוא לא יכול.
הוא רק מדבר. תאמר לו ללכת".
"זה לא כזה פשוט".

"לא. אבל תעשה זאת. תאמר לו".
"הוא לא ילך. הוא יודע שאני אדם רע". יובל התכווץ עוד אל תוך עצמו.

התקרבתי אליו יותר. "מה פתאום. שמת לב לעצמך? אין כמוך בארץ
איש תם וישר, טוב לאחרים וסר מרע".
"את לא יודעת איך זה. אלייך הוא לא מדבר".
"אני יודעת איך אתה מרגיש. אני רואה אותך".
"את לא יודעת איך זה. את לא, את לא".
"יוב..."

"הוא מתקרב אליי, אי! הוא מניח את הידיים שלו על הצוואר שלי!"
פניו נמלאו אימה והוא החל להתפתל במיטתו. "תעזרי לי, אני לא
יכול לנשום!"

"זה לא אמיתי, יוב", חיבקתי אותו חזק, "זה לא אמיתי, הוא לא
מסוגל לעשות לך כלום, הוא סתם משקר לך".

כתב עת בעקבות דמויות המקרא

אחריו
נרדפה

יובל גנח מבכי. גופו רעד. הידקתי את אחיזתי בו.
"זה לא אמיתי. אתה יודע שזה לא אמיתי".

כמה דקות חלפו לפני ששמעתי את נשימתו חוזרת להיות סדירה.
"הוא הפסיק?"
"הוא עדיין כאן. עדיין מדבר".
קמתי על רגליי ונעמדתי מולו. מבטו ניתק מן הקיר ועבר אל עיניי.
"תאמר לו".
"הוא לא ילך, אי".
"תאמר לו".
"תלך", הוא מלמל.
"יותר, יוב".

יובל לקח נשימה עמוקה ועצם את עיניו.
"לך מכאן, שוט בארץ והתהלך בה!" צעק אל האוויר בקול חנוק.

לרגע אחד, שנינו רק שתקנו. לבסוף, הוא פקח עיניים.
התיישבתי שוב לצידו. "הוא עדיין כאן?"
"פחות".

ישבתי איתו עוד זמן מה, בדממה. עפעפיו התקרבו לאיטם זה לזה,
והשינה נסכה מעט שלווה על פניו, לפחות לבינתיים. השטן ישוב
להטרידו בקרוב, ידעתי, וקיוויתי שאני טועה.

קמתי והלכתי אל חדרי. סגרתי אחריי את הדלת, כיביתי את האור
ונשכבתי במיטה. הוא חיכה לי שם, אבל התעלמתי ממנו.
לא הקשבתי ללחישותיו, למילים הארסיות שניסו לחדור אל ליבי.
לא הבטתי בדמותו המקורננת. "לך מכאן, שוט בארץ והתהלך בה",
אמרתי לשטן שלי, ועצמתי את עיניי.

כתב עת בעקבות דמויות המקרא
אחריו
נרדמה

חפשו אותנו גם בפייסבוק:

/narutsa.magazine

שימו לב: הניקוד והגהת היצירות באחריות הכותבים בלבד.

כתב העת לא אחראי על טעויות תחביר, ניקוד והגהה העלולות להופיע ביצירות המפורסמות בגיליונות.

בעצם שליחת היצירות מצהירים הכותבים שזכויות היוצרים של היצירות שייכות להם.

העבודה בכתב העת מתבצעת בהתנדבות מלאה וללא תמורה, אי לכך אין לצפות לתגמול כספי כלשהו על פרסום יצירות,

לרבות לא לתגמולים כלשהם; בשליחת יצירה לפרסום מאשר היוצר את אפשרות פרסומה בגיליון כתב העת

ולא יהיו ליוצר השגות או טענות באשר לפרסום או לאי פרסום יצירתו.

מייסדים: עדנה אפק ואלירן דיין
עיצוב גרפי: אלירן דיין